

ת"פ 10746/10/15 - מדינת ישראל נגד ישראל זיו

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 10746-10-15 מדינת ישראל נ' זיו
בפני כב' השופט ירון מינטקביץ
המאשימה
נגד
הנאשם
ישראל זיו ע"י עו"ד יאיר קורן
מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז ירושלים

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של גניבת דבר דואר. הודאת הנאשם באה במסגרת הסדר טיעון, אשר כלל תיקונים בכתב האשום ללא הסכמה בשאלת העונש. ואלו עובדות כתב האישום המתוקן:

בין יולי 2010 למאי 2012 עבד הנאשם במחלקת "עלויות" בדואר ישראל אשר תפקידה לטפל בדברי דואר לגביהם יש קושי באיתור הנמען. במסגרת עבודתו הנאשם פתח אלפי דברי דואר, במטרה לגלות פרטים שיש בהם לסייע לזהות את הנמען. במקרים רבים גנב הנאשם סכומי כסף מזומן וחפצים שונים שהיו בתוך דברי הדואר בהם טיפל, בסכום מצטבר המוערך באלפי שקלים.

עמדות הצדדים

ב"כ המאשימה שמה דגש על הפגיעה בערכים המוגנים ובהם הפגיעה באמון הציבור ובצנעת הפרט. המאשימה הפנתה לכך שהנאשם ניצל את גישתו לדברי הדואר בשל האמון שניתן בו במסגרת עבודתו וגנב דברי ערך פעם אחר פעם, וכי אין מדובר במעידה חד פעמית. אשר על כן עתרה המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין שישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות לבין שנים עשר חודשי מאסר בפועל, ובתוך המתחם ביקשה למקם את הנאשם בתחתיתו ולהשית עליו שישה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה וקנס.

ב"כ הנאשם הפנה לנסיבות חייו של הנאשם, ובהן מצבו הרפואי והעובדה כי הוא מקבל קצבת נכות מהביטוח הלאומי (הוגשו מסמכים לעניין זה). עוד הדגיש את העובדה כי העבירה נעברה לפני מספר שנים והנאשם הודה ונטל אחריות למעשים. אשר על כן ביקש לבטל את הרשעת הנאשם, נוכח החשש מפיטוריו ממקום עבודתו וכן לקבוע מתחם עונש נמוך משמעותית מזה שעתרה לו המאשימה.

שני הצדדים הגישו פסיקה לתמיכה בטענותיהם.

מתחם העונש ההולם

חומרת מעשיו של הנאשם ברורה. הנאשם פגע פגיעה קשה באמון הציבור ברשות ציבורית שמטרתה לתת שירות אמין ובטוח לציבור. יתרה מכך, הנאשם הפר את האמון שניתן בו במסגרת עבודתו כאשר שלח ידו ובמקרים רבים גנב כסף

ודברי ערך שונים. תפקידו של הנאשם היה, בין היתר, לפתוח דברי דואר לצורך איתור הנמען - ומדובר בעבודה המתאפיינת בחובת אמון מוגברת של העובד. הנאשם ניצל את האמון שניתן בו על מנת לגנוב רכוש אשר היה הופקד בידו כדי שידאג שיגיע אל בעליו.

מעבר למעילה באמון שניתן בנאשם כעובד, מעשיו פגעו גם בתקינות מערכת הדואר ואמון הציבור בו. הדואר הוא שירות חיוני אשר חובה להבטיח את פעילותו התקינה. לא בכדי חוקקה הוראה מיוחדת בחוק רשות הדואר המטילה ענישה מחמירה במיוחד לעבירה של גניבת דואר בכלל ועבירה של גניבת דואר המכיל כסף בפרט - על מנת להגן על הציבור, הזכאי לשירות יעיל ובטוח.

לאור הרכיב של ניצול האמון המאפיין את מעשי הנאשם, ניתן להשוותם לעבירה של גניבה ממעביד, לגביה נפסק ברע"פ 407/09 יאיר נ' מדינת ישראל (מיום 5.3.09):

"בעבירות בהן הורשעה המבקשת נודעת חשיבות רבה לביסוס הרתעה, באשר הן קלות באופן יחסי לביצוע, עקב ניצול יחסי האמון עליהן מושתתת מערכת היחסים בין עובד למעבידו. כמו כן, עבירות אלו פוגעות לא רק במעביד המסוים שנפל קורבן לגניבה בידי עובדו, אלא ביחסי עובד-מעביד בכלל".

ר' גם עפ"ג (מחוזי ת"א) 9963-01-10 מדינת ישראל נ' שבתשילי, שם ביהמ"ש החמיר בענשו של נאשם שהורשע בעבירה של גניבה ממעביד וקבע:

"איננו מחדשים מאום אם נאמר שעבירה של גניבה ממעביד היא עבירה בעלת חומרה מיוחדת בצדה, כפי שציינה גם התביעה. הנזק הכלכלי הוא רק אחד מרכיבי החומרה, לא פחות ממנו הנזק שבהפרת האמון הגלום ביחסי עובד - מעביד. הזדמן לנו כבר לומר בעבר, כי קל יותר להתגונן כנגד גנבים מבחוץ. מעביד יכול למגן את עיסקו וכיו"ב. קשה - אם לא בלתי-אפשרי - להתגונן כאשר הגניבה באה מבית על-ידי אדם שבו נתן המעביד את אמונו. אנו מפנים לענין זה לדברים לע"פ (ת"א) 72220/04 מדינת ישראל נ' מרדכי כהנים (24.4.06); וכן ע"פ (ת"א) 71136/01 מואטי נ' מדינת ישראל".

חומרת העבירה ופגיעתה בערכים מוגנים חשובים מחייבת להשית בצידה עונש מרתיע. לאור אלה,

מתחם העונש ההולם נע בין מאסר בעבודות שירות ועד שנה מאסר בפועל.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירה

הנאשם יליד 1954, פרוד ואב לשניים. אין לחובתו הרשעות קודמות.

מתסקיר שירות המבחן עלה כי הנאשם חולה במספר מחלות ונמצא במעקב רפואי (לשם שמירה על פרטיותו של הנאשם לא ארחיב בנקודה זו). בהתייחסותו לעבירה, קיבל הנאשם אחריות לביצועה, אך נטה לתאר את המעשים כאירוע בודד בו גנב רק סכום כסף קטן. הנאשם הביע חרטה על מעשיו ושירות המבחן התרשם כי ההליך המשפטי היווה גורם מרתיע עבורו. כמו כן הנאשם הסכים להשתתף בקבוצה טיפולית ייעודית לצורך עבודה על דפוסי התמודדות רגשיים והימנעות מביצוע עבירות מרמה נוספות.

שירות המבחן העריך כגורמים מפחיתי סיכון לביצוע עבירות נוספות את העובדה שאין לחובתו של הנאשם הרשעות

קודמות, את הבעת החרטה והבושה על המעשים ואת נכונותו לשתף פעולה עם השירות. כגורם סיכון להישנות עבירות הדגיש שירות המבחן את העובדה שהנאשם נטה לצמצם את היקף העבירה, כפי שפורט למעלה.

לאור אלה, שירות המבחן ראה חשיבות בנקיטת ענישה מוחשית וחינוכית לצד כיוון ענישה שיקומי והרתעתי. המלצת שירות המבחן היא להטיל על הנאשם צו מבחן לשנה וחצי לצורך השתתפות בקבוצת טיפול ייעודית וכן צו של"צ בהיקף של 220 שעות ומאסר מותנה.

ההרשעה

ב"כ הנאשם ביקש לבטל הרשעתו של הנאשם. לדבריו, קיים חשש שגזר הדין יהיה גלוי לציבור ודבר ההרשעה יוודע למעסיקו, אשר יפטר אותו. ולא ראיתי כל הצדקה לביטולה של ההרשעה:

פסיקה עקבית קובעת, כי ביטול הרשעה הוא חריג, בו ילך בית משפט רק במקרים בהם הרשעה עלולה לגרום לאדם נזק קונקרטי, שאינו עומד ביחס לעבירה אותה ביצע.

ר' למשל רע"פ 7224/14, פרנסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]:

"בראש ובראשונה אבקש להתייחס לטענה, לפיה "די במידת ודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי" כדי להימנע מהרשעתו של הנאשם. גישה זו אינה עולה בקנה אחד עם פסיקתו של בית משפט זה, לפיה יש להצביע על כך שהרשעתו של הנאשם תביא "לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו", ולבסס טענות אלה בתשתית ראייתית מתאימה (עניין לוזון; רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (26.4.2014); רע"פ 1439/13 קשת נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (4.3.2013)). החובה להצביע על קיומו של נזק קונקרטי, מתיישבת עם אופיו המצומצם של החריג שעניינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול אך במקרים מיוחדים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים לצורכי שיקומו של הנאשם. אימוץ עמדתו של המבקש, עלולה להוביל לסטייה מהאיזון הבסיסי העומד ביסודו של החריג, ואת זאת אין בידי לאפשר. יתר על-כן, המבקש אף לא טרח לתמוך את טענתו בתשתית ראייתית מתאימה, ולטעמי אין די בהצגת הסכם עבודה, לפיו הרשעה בפלילים עשויה להשליך על תעסוקתו העתידית של המבקש."

ראשית אומר, כי ב"כ הנאשם לא הציג נזק קונקרטי ממשי העלול להגרם בשל הרשעתו של הנאשם. חשש עלום, שמא מעסיקו של הנאשם יחשף להרשעה בדך כלשהי ויפטר בשל כך, רחוק מאוד מלבסס ודאות קרובה של נזק קונקרטי (ואגב - גם המנעות מהרשעה אינה מונעת את פרוסום ההחלטה במאגרים המשפטיים או במאגרים גלויים).

יתרה מכך, הנאשם נכשל בביצוע גניבות לא מעטות, לאורך זמן, תוך מעילה חוזרת ונשנית באמון אשר ניתן בו. מדובר במעשים אשר יש בהם ללמד על כשל ערכי חמור. לא ניתן לקבל, כי מי שביצע מעשים מעין אלו לא יורשע בדינו. המנעות מהרשעה תביא לכך שמעשיו של הנאשם יוסתרו מעיני מעסיקים פוטנציאליים, ככל שיבקש הנאשם לעסוק בעבודות המחייבות מתן אמון מוגבר - ובנסיבות הענין תוצאה זו אינה אפשרית. אין בכך כדי לומר כי הנאשם אינו ראוי לאמון, אך יש לחשוף את המידע בדבר העבירות שעבר הנאשם בפני מי שרשאי לקבלו מכח הדין, על מנת שיביא אותו בחשבון כאשר ידרש להחליט האם לתת בנאשם אמון, חרף המעשים בהם נכשל.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי את העובדה כי אין לחובתו הרשעות קודמות. כמו כן זקפתי לזכותו את העובדה שהודה במיוחס לו, הביע חרטה על המעשים וחסך זמן שיפוטי. כמו כן במכלול השיקולים לקחתי בחשבון את מצבו הרפואי של הנאשם, כפי שפורט בתסקיר.

מנגד, מתסקיר שירות המבחן עלה, כי הנאשם נטה לצמצם את היקף העבירות בהן הורשע.

נתתי דעתי להמלצת שירות המבחן להטיל על הנאשם של"צ. עונש זה חורג לקולא ממתחם העונש ההולם שקבעתי, ואין בנסיבות הענין כל הצדקה לחריגה מהמתחם, שכן לא עולה מהתסקיר כל המלצה שיקומית. משכך לא ראיתי מקום לקבל את ההמלצה.

לאור אלה, ראיתי למקם את הנאשם בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם, קרי מאסר קצר שירוצה בעבודות שירות.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שלושה חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו בעבודות שירות. תחילת ריצוי העונש ביום 27.8.17. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 8:00 במשרדי הממונה על עבודות שירות במחוז הדרום. ככל שיהיה צורך בשינוי מקום ההשמה או מועד תחילת הריצוי, הדבר יעשה על ידי ממונה עבודות שירות ללא צורך בצו שיפוטי נוסף.

ב. חודשיים מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירת רכוש שהיא פשע תוך שלוש שנים מהיום. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ט"ו תמוז תשע"ז, 09 יולי 2017, במעמד הצדדים.